

BEOGRADSKA ŠKOLA ZA STUDIJE BEZBEDNOSTI
DNEVNI PREGLED VESTI, 11.06.2009.
 Priredila: Maja Bjeloš

SADRŽAJ:**INSTITUCIJE** **2****Policija**

MILOŠ VASIĆ O UČESTALIM POGIBIJAMA PRIPADNIKA POLICIJSKE PROFESIJE 2

Haški tribunal

NOVI SVEDOCI U PROCESU PROTIV KARADŽIĆA 2

BEZBEDNOSNI IZAZOVI, RIZICI I PRETNJE **3****Ekološki rizici**

IZMEŠTANJE NUKLEARNOG OTPADA U RUSIJU 3

Regionalna bezbednost

DA LI POSTOJI OPASNOST OD IZBIJANJA NASILJA U REGIONU? 3

Kosovo

KOSOVSKI LIDERI IGNORIŠU SPECIJALNOG IZASLANIKA UN 4

MEĐUNARODNA BEZBEDNOSNA SARADNJA **5****Pakistan**

DRŽAVLJANIN SRBIJE MEĐU ŽRTVAMA TREORISTIČKOG NAPADA UN 5

Međunarodna saradnja u domenu nuklearne fizike

ORUŽJE 21. VEKA? 6

INSTITUCIJE

POLICIJA

MILOŠ VASIĆ O UČESTALIM POGIBIJAMA PRIPADNIKA POLICIJSKE PROFESIJE

Učestale pogibije policajaca tokom vršenja službe i u Srbiji i u Hrvatskoj pokrenule su u obe države razmišljanja o tome kako se i zašto takve tragedije događaju. Nažalost, analitički statistički instrumenti oba ministarstva nisu dorasli zadatku da temeljito ispituju sve okolnosti i iz analize izvuku pouke. Policajci sami, međutim, ukazuju na nedostatke u obuci, kadrovskoj politici i opremljenosti. Zajednički je zaključak da prisebnost duha, koja se stiče iskustvom, na ulici najbolje čuva policajca.

Problem je postao ozbiljan: u Hrvatskoj je samo za dve godine ubijeno u službi šest policajaca; u Srbiji je od 1991 (bez ratova u Hrvatskoj, BiH i na Kosovu) u službi poginulo 18 uniformisanih policajaca iz Javne bezbednosti, sedam saobraćajaca i šest pripadnika kriminalističke policije u civilu. Od toga u periodu 2000–2008: četiri policajca su preminula, 134 ih je zadobilo teške telesne povrede i 1284 lake telesne povrede, kako za "Vreme" kaže Željko Nikač, pomoćnik načelnika Uprave policije MUP-a RS i profesor na Kriminalističko policijskoj akademiji.

Kako, dakle, sačuvati živote policajaca? Željko Nikač kaže za "Vreme" da je obuka ključni faktor i da se na tome radi: "Nedostaju operativni kursevi za obrazovanje policajaca. Nastavićemo sa strategijom policije u zajednici, koja je bila dobro krenula, ali je zanemarena. Sada se priprema nova verzija u Vladi i biće uskoro predložena Skupštini, kao i zakoni o fizičko-tehničkoj zaštiti i detektivskoj delatnosti, što su dva važna segmenta opšte bezbednosti."

Opširnije o ovoj problematici pročitati na:

Vreme: <http://www.vreme.com/cms/view.php?id=869447>

HAŠKI TRIBUNAL

NOVI SVEDOCI U PROCESU PROTIV KARADŽIĆA

Tužilaštvo Haškog tribunala zatražilo je juče od sudskog vijeća da u procesu protiv bivšeg predsjednika Republike Srpske Radovana Karadžića kao svjedoka pozovu bivšeg britanskog mirovnog pregovarača Dejvida Ovena. „Tužilaštvo zahtijeva od suda da kao svjedoka pozove lorda Ovena. Od posebnog značaja za slučaj je da se lord Oven često sastajao sa optuženim Karadžićem. Prema njegovoj knjizi, neposredno se sa optuženim

sastao više od 25 puta, osim komunikacije telefonom i pisanim putem“, navodi se u saopštenju Tužilaštva.

Danas:

<http://www.danas.rs/vesti/svet/region.9.html>

BEZBEDNOSNI IZAZOVI, RIZICI I PRETNJE

EKOLOŠKI RIZICI

IZMEŠTANJE NUKLEARNOG OTPADA U RUSIJU

Ministar za nauku i tehnološki razvoj Božidar Đelić i direktor ruske Agencije za atomsku energiju (ROSATOM) Sergej Kirijenko potpisali su juče u Vladi Srbije Sporazum o saradnji na izvozu ozračenog nuklearnog goriva iz reaktora u Vinči u Rusku Federaciju.

Đelić je istakao da će zahvaljujući ovom sporazumu „Srbija biti trajno skinuta sa liste zemalja koje su potencijalne mete nuklearnog terorizma“, što je, prema njegovim rečima, izuzetno važno za zemlju i njene buduće integracije. Prebacivanje oko 3.000 kilograma ozračenog otpada u kontejnere za transport, i njegov izvoz u Rusiju očekuje se na jesen.

- Sledeći korak je formiranje javnog preduzeća „Nuklearni objekti Srbije“, koje će biti zaduženo za izmeštanje tog goriva, nuklearnu dekomisiju reaktora u Vinči i bezbedno upravljanje nuklearnim objektima u Srbiji - istakao je Đelić. On je dodao da će se ovim sporazumom završiti projekat koji traje nekoliko godina, a čija je ukupna vrednost 54 miliona dolara.

Danas:

http://www.danas.rs/vesti/drustvo/na_jesen_odlaze_tri_tone_radioaktivnog_otpada_.55.html?news_id=163631

REGIONALNA BEZBEDNOST

DA LI POSTOJI OPASNOST OD IZBIJANJA NASILJU U REGIONU?

Za dnevni list „Danas“ svoje komentare na ovo pitanje ponudili su:

Vladan Živulović-predsednik Atlanskog saveta Srbije. „Do sada su svi tonovi kada se priča o stabilnosti u regionu bili takvi da nema rizika od izbijanja nasilja i mislim da je ovo što je rečeno na konferenciji načelnika generalštabova Balkana prvi put da se nešto takvo pominje. Sve izjave dosad bile su da će svi eventualni problemi biti rešavani diplomatskim putem. Ne znam zašto bi se tako nešto sad govorilo, jer to samo ide u pravcu povećanja tenzija“, rekao je Živulović.

Zoran Dragišić, profesor na Fakultetu za bezbednost: “Jedina realna opasnost u regionu je Kosovo. Eventualna opasnost bi mogla biti i redefinisane BiH, ali taj rizik nije blizak i realan, zasad. Kosovo jedino destabilizuje region i kada ne bi bilo tog problema sve države u regionu bi išle u istom pravcu.”

Radoslav Gaćinović, naučni savetnik Instituta za političke studije. “Kosovo i Metohija su ključni faktor destabilizacije u regionu, jer se albanski separatizam i terorizam ne drži pod kontrolom. Očigledno je i da se oni ne bi zadovoljili samo „Velikom Kosovom“ već bi i dalje nastavili sa osvajanjem tuđih teritorija. Mislim na deo teritorije Makedonije, Crne Gore, ali i Grčke. U drugoj fazi može se očekivati konfederalni odnos sa Albanijom. Takva tvorevina, koja bi po veličini bila nalik BiH, sa oko šest miliona stanovnika, bila bi veliki problem na Balkanu. Velika odgovornost međunarodne zajednice je da drži pod kontrolom albanske težnje”, izjavio je Gaćinović.

Danas:

[HTTP://WWW.DANAS.RS/VESTI/POLITIKA.56.HTML](http://www.danas.rs/vesti/politika.56.html)

KOSOVO

KOSOVSKI LIDERI IGNORIŠU SPECIJALNOG IZASLANIKA UN

Generalni sekretar UN Ban Ki Mun, u novom tromesečnom izveštaju, upozorio je da kosovski zvaničnici ignorišu njegovog specijalnog predstavnika tražeći da se misija svetske organizacije povuče sa Kosova i naglasio da je bezbedonosna situacija „relativno mirna”.

Prvi čovek svetske organizacije, Ban Ki Mun upozorio je ambasadore država članica Saveta bezbednosti da lideri kosovskih Albanaca, još od jednostranog proglašenja nezavisnosti februara prošle godine, ignorišu šefa UNMIK-a Lamberta Zanijera, tražeći što skorije povlačenje misije sa Kosova.

Takav stav kosovskih zvaničnika, kako je naveo šef UN, rezultirao je „minimalnim” kontaktima predstavnika vlasti u Prištini Zanijera, ali je, istovremeno, saradnja na praktičnim pitanjima nastavljena.

Opšta bezbednosna situacija na Kosovu je relativno mirna, ali je u predgrađu Kosovske Mitrovice, Brđanima, izbila serija incidenata zbog činjenice da su Albanci, uprkos otporu Srba, pokušali da obnove kuće porušene 1999. godine. „Euleks je u više navrata ispaljivao suzavac na demonstrante, a 27. aprila lokalni Srbi su otvorili vatru na pripadnike Euleksa i Kfora. Povređen je relativno mali broj ljudi, a politički lideri obe strane, kao i vlasti u Beogradu, osudili su nasilje.

UNMIK je, posle upornog posredovanja, ubedio dve strane da prihvate pragmatično rešenje, pa je 13. maja dogovoreno da se obnovi po pet srpskih i albanskih kuća.

„Ipak, stanje nije u potpunosti sređeno jer su Albanci najavili da će do kraja godine obnoviti 25 kuća”, navodi se u Banovom izveštaju.

Vlasti u Prištini nisu uspele da ubede lokalne Srbe da se uključe u nove, bezbednosne snage Kosova, nastale nakon rasformiranja Kosovskog zaštitnog korpusa, kaže se u

izveštaju. Takođe, u izveštaju se navodi da je, posle nedavnog ultimatumu vlasti u Prištini, sve veći broj srpskih policajaca pokazao želju da se vrati u sastav kosovske policije, kao i da postoji znatan interes među Srbima da popune mesta onih policajaca koji se do 30. juna ne vrata na posao. Prema izveštaju Euleksa, na posao se vratilo 45 od ukupno 300 srpskih policajaca.

Politika:

<http://www.politika.rs/rubrike/vesti-dana/UN-Kosovski-lideri-ignorishu-Zanijera.lt.html>

MEĐUNARODNA BEZBEDNOSNA SARADNJA

PAKISTAN

DRŽAVLJANIN SRBIJE MEĐU ŽRTVAMA TERORISTIČKOG NAPADA

Državljanin Srbije Aleksandar Vorkapić (44), koji je radio za UNHCR, jedna je od 18 žrtava žestokog samoubilačkog napada na luksuzni hotel u pakistanskom gradu Pešavaru. Najmanje 70 osoba je ranjeno u ovom napadu. Koordinator za distrikt Pešavara Sahibzada Anis izjavio je da su u napadu ranjena još trojica radnika UN - Britanac, Somalijac i Namac.

Osim Vorkapića, u napadu je stradala i Filipinka Perseveranda So (52), koja je radila za Unicef. Generalni sekretar UN Ban Ki Mun izjavio je da ovaj gnusan teroristički zločin ne može biti opravdan ni na koji način. Navodi se da je u hotelu bilo smešteno nekoliko radnika UN koji su narednog dana trebali da putuju u izbeglički kamp u severoistočnoj pakistanskoj provinciji.

Iznenadni napad na hotel, inače sedmi u Pešavaru za mesec dana, usledio je nakon što je pakistanska vojska pojačala ofanzivu na severozapadu zemlje u distriktu Banu, na granici sa Severnim Vaziristanom protiv talibanskih militanata, što upućuje na to da su za samoubilački napad najverovatnije odgovorni pobunjenici. Naime, vojska je uz pomoć artiljerije i helikoptera dan ranije napala pozicije plemena Džanikel, okrivljenog da pruža pomoć talibanima.

Aleksandar Vorkapić, inače specijalista za informacione tehnologije iz Beograda, bio je član tima za vanredne situacije koji je nedavno poslat u Pakistan da pomogne raseljenima u severozapadnom delu te zemlje. Visoki komesar UN za izbeglice Antonio Gutereš sa kolegama održao je juče komemoraciju Vorkapiću.

Danas:

http://www.danas.rs/vesti/svet/globus/drzavljanin_srbije_medju_zrtvama_terorista.12.html?news_id=163642

MEĐUNARODNA SARADNJA U DOMENU NUKLEARNE FIZIKE

ORUŽJE 21. VEKA?

Kako se mit o tajnom srpskom oružju pretvorio u uspešno istraživanje zbog koga bi se Srbija mogla uključiti u projekat Međunarodni termonuklearni reaktor (ITER) i postati deo ekskluzivnog kluba koji razvija najmoćnije energetske postrojenja u istoriji civilizacije.

Inicijativa grupe mladih naučnika iz beogradske Laboratorije za fuzionu plazmu da se Srbija uključi u izgradnju postrojenja ITER, međunarodnog eksperimentalnog reaktora za kontrolisano dobijanje energije iz nuklearne fuzije, zvuči prilično ambiciozno. No, takav naučno-tehnološki ulazak u grupu bogatih zemalja koje razvijaju fuzione reaktore (kakvi bi, teorijski, mogli da proizvode električnu energiju za polovinu Evrope) u daljoj budućnosti bi otvorio razne plodne perspektive za energetske budućnost Srbije. Mnogo pre toga, uključivanje u ITER bi dramatično oživelo više naučnih oblasti i istovremeno dalo jedan sasvim nov zamajac domaćoj industriji.

Za sada, saradnja sa ITER-om bi se oslonila na karakteristična istraživanja takozvanih ubrzavača plazme, snažnih uređaja koji su, verovali ili ne, počeli da se razvijaju u Beogradu tokom devedesetih godina. Zapravo, u pozadini ove zgodne, današnje inicijative krije se jedna prilično bizarna ideja iz tog bezveznog doba, a cela priča je o tome kako se jedno istraživanje za koje su mnogi verovali da predstavlja bolesnu ideju pretvorilo u nešto što bi mogla biti jedna mirnodopska i istinska razvojna šansa.

"Sredinom devedesetih došlo se do ideje da se u Beogradu formira snažan centar u oblasti visokoenergetske plazme, tako da je pokrenut međudržavni naučni projekat", kaže za "Vreme" dr Ivan Dojčinović, koji danas zajedno sa grupom mlađih saradnika nastavlja istraživanja profesora Jagoša Purića, a uz podršku profesora Fizičkog fakulteta Milorada Kuraice, ali tako što usmerava plazmene topove u neočekivanom smeru – ka integraciji sa Zapadom i projektu ITER.

"Prvi prototip magnetoplazmenog kompresora urađen je u našoj zemlji 1999. godine", objašnjava Dojčinović, dodajući da su sve komponente – vakuum komore, elektrode, izolatori i distanceri – napravljene u Srbiji. "Sem istraživačkih centara u Troitsku, Harkovu i Minsku, ovo je četvrti centar u svetu u kome se mogu proizvesti mlazevi plazme velikih energija i snaga. Na taj način Srbija postaje apsolutni lider u regionu u ovoj oblasti fizike plazme."

Vreme:

<http://www.vreme.com/cms/view.php?id=869399>